

Mă bucură în mod excepțional oportunitatea de a felicita Muzeul ”Vasile Pârvan” cu ocazia centenarului. Muzeul de Mineralogie Baia Mare este un frate mai tânăr al Muzeului bărlădean cu care avem relații de colaborare excelente. Am vizitat cu multă plăcere complexul dumneavoastră muzeal și mă declar fascinat de valorosul patrimoniu prezentat în expozițiile permanente, de completitudinea exercițiului educațional pe care îl poate oferi prezentarea structurată a colecțiilor dumneavoastră, de profesionalismul și seriozitatea cu care continuați laborioasa și onoranta activitate începută de ctitorii acestei eminente instituții culturale.

Muzeul de Mineralogie Baia Mare
Director, prof. Ioan BOB

DESPRE MUZEE ȘI ELITE...

Am acceptat invitația colegilor bărlădeni de a scrie câteva cuvinte, la ceas aniversar, din mai multe motive. În primul rând, pentru că, la împlinirea centenarului, eu însumi adun un deceniu de colaborare neîntreruptă cu Muzeul „Vasile Pârvan” care, cred, se oglindește cel mai elocvent în paginile periodicului „Acta Musei Tutovensis”. Pe de altă parte și pentru că, revenirea an de an la Bârlad, la sesiunea de comunicări științifice a Muzeului – devenită ea însăși o frumoasă tradiție – pe lângă interesele științifice mi-a facilitat cunoașterea nemijlocită a unui muzeu extrem de interesant, aflat într-o permanentă efervescentă creatoare, îndrăznesc să spun, unul dintre cele mai dinamice de pe teritoriul Moldovei și care, fără doar și poate, cel puțin în ultimul deceniu, a cunoscut o dezvoltare unică între instituțiile de profil din arealul menționat.

Tocmai din această perspectivă aș vrea să comentez în continuare, aceea a unei decade de excepție în istoria muzeografiei bărlădene – și evident naționale, care încununează în modul cel mai fericit cu putință secolul de existență.

Răsfoiam, nu de mult, o carte consacrată unor mărturii documentare despre muzeografia romantică românească²³. Inevitabil, fapt nuanțat încă din *praefatio*, demersul se construiește pe elite, astfel:

„elitele își au rosturile lor în ceea ce desemnează progresul social, iar demersul elitist are efecte pe termen lung. Nu întotdeauna, și nu oriunde ele sunt recunoscute și încurajate de societate, cei mai mulți politicieni și îmbogățiți neregăsindu-se în rândurile lor. În vremuri normale însă, elitele se bucură de poziții consolidate, ceea ce le îngăduie libertăți de manifestare și de acțiune, inițiative și fapte puse în serviciul public. Anumite locuri din spațiul României care au încurajat nuclee restrânse de intelectuali, animate de lideri carismatici, care au generat energii și au oferit modele”²⁴.

Cred că sintagmele enunțate mai sus se pot subscrie cu prisosință Muzeului bărlădean și elitelor intelectuale care l-au creat (în frunte cu Gh. Constantin Râmniceanu, colonelul Petrescu Tocineanu, preotul Iacob Antonovici, profesorul Stroe Belloescu, cel care a asigurat nou createi instituții – Muzeul Județului Tutova – un sediu), dar și a celor care îi scriu istoria recentă. E drept că nu parcurgem „vremuri normale”, dar, după toate evidențele, la Bârlad se găsesc energiile (intelectuale și financiare!) capabile să „îngăduie libertăți de manifestare și de acțiune, inițiative și fapte...”! Iată că aici, la Bârlad, factorul decizional (inevitabil politic) înțelege să conlucreze cu „liderul carismatic” în beneficul „serviciului public”, iar această stabilitate se vede, de la an la an, în spectrul tot mai larg și în paleta tot mai bogată de colecții, acțiuni și activități culturale, științifice, educative...

Cum se știe, secolul trecut a consemnat și trecerea de la diletantism la profesionalism,

¹ Radu Ștefănescu, *Din trecutul muzeisticii din România. Julius Teutsch – Iulian Marțian. Corespondență*, Editura Istros, Brăila, 2011.

² Ioan Opriș, *Mărturii documentare despre muzeografie romantică*, în *Ibidem*, p. I-II.